

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W JARANTOWICACH
W KLASIE V

ZASADY OCENIANIA:

1. Przedmiotem oceny ucznia są realne osiągnięcia, czyli praca i postępy w uczeniu się, a nie tylko aktualny stan wiedzy i umiejętności.
2. Uczeń oceniany jest rytmicznie, systematycznie, obiektywnie i sprawiedliwie w różnych formach i warunkach.
3. Ocena okresowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale przede wszystkim uwzględnia rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy.

FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

- a) **czytanie głośne**, wyraziste, z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu, odpowiednim tempem
- b) **formy ustne**: dyskusja, dialog, streszczenie, odpowiadanie na pytania, rozwiązywanie problemu, recytacja, wypowiedzi na forum klasy
- c) **formy pisemne**:
 - Prace klasowe o tematyce związanej z lekturą, filmami, przedstawieniami teatralnymi, widowiskami telewizyjnymi, z życiem ucznia i jego środowiskiem.

Uczeń tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych:

- dialog,
- opowiadanie (twórcze, odtwórcze),
- opis,
- list,
- sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia),
- dedykacja,
- zaproszenie,
- podziękowanie,
- ogłoszenie,
- życzenia,

- opis przeżyć wewnętrznych,
- charakterystyka,
- tekst o charakterze argumentacyjnym
- rozprawka

Przy ocenie wypracowań domowych i klasowych bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- a) sposób ujęcia tematu i zakres jego rozwinięcia,
 - b) zachowanie formy wypowiedzi przyjętej lub narzuconej tematem pracy,
 - c) kompozycję (trójdzielność wypowiedzi zaznaczona akapitami),
 - d) język i styl wypowiedzi,
 - e) ortografię i interpunkcję,
 - f) estetykę zapisu.
- sprawdziany i testy sprawdzające wiadomości i umiejętności z zakresu nauki o języku
 - kartkówki – obejmują materiał opracowany na nie więcej niż trzech ostatnich lekcjach
 - prace domowe
 - zadania wykonywane w zeszycie ćwiczeń
 - wypowiedzi pisemne na lekcji
 - dyktanda
 - prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- d) inne formy:**
- projekty edukacyjne
 - praca w grupie
 - wytwory pracy ucznia
- zadania dodatkowe, np. gazetki, projekty długoterminowe

UWAGI

1. Informacje o postępach, osiągnięciach i wysiłku uczniów zapisywane są w Dzienniku Elektronicznym LIBRUS.
2. Prace klasowe, testy, sprawdziany zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisywane w dzienniku.
3. Kartkówki i odpowiedzi ustne są niezapowiedzianymi formami kontroli.
4. W ciągu semestru przeprowadza się co najmniej kilka prac klasowych lub sprawdzianów. Po pracy klasowej, sprawdzianie czy teście przewidziana jest lekcja poświęcona ich omówieniu i poprawie.
5. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe.

6. Uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie w wyznaczonym terminie, jest zobowiązany napisać go w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły.
7. Uczeń, którego nie zadowala ocena ze sprawdzianu lub pracy klasowej, ma prawo w ciągu tygodnia jeden raz przystąpić do jej poprawy. Przy ocenie semestralnej nauczyciel bierze pod uwagę tę drugą ocenę.
8. Uczeń bez żadnych konsekwencji może 2 razy zgłosić, że nie przygotował się do zajęć.

KRYTERIA OCEN

W formach pisemnych, bez określonych poziomów wymagań, wyniki punktowe przeliczane są na oceny szkolne w następujący sposób:

- 0–34% niedostateczny
- 35%-39% niedostateczny plus
- 40% 44% dopuszczający
- 45-49% dopuszczający plus
- 50–69% dostateczny
- 70%-74% dostateczny plus
- 75–84% dobry
- 85%-89% dobry plus
- 90–94% bardzo dobry
- 95%-99% bardzo dobry plus
- 100% celujący

Wyżej wymienioną skalę procentową udziału punktów stosuje się we wszystkich punktowanych pracach pisemnych, przeliczając je na ocenę.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

Stopień szkolny Kryteria przyznania oceny

celujący Uczeń:

- zdobył wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia
- biegle stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania

- proponuje rozwiązania nietypowe, samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program klasy
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych

bardzo dobry Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania
- sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą oraz stosuje ją do samodzielnego wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych ujętych w programie nauczania
- potrafi zastosować swoją wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

dobry Uczeń:

- nie opanował w pełni wiedzy określonej programem nauczania
- opanował przewidziane wiadomości na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe
- poprawnie wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe

dostateczny Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań programowych
- wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim poziomie trudności

dopuszczający Uczeń:

- ma braki w opanowaniu wymagań na poziomie podstawowym
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności

niedostateczny Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym
- nawet z pomocą nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności
- w ostentacyjny sposób lekceważy obowiązki związane z nauką przedmiotu, nie odrabia prac domowych, nie prowadzi zeszytu

RODZAJE OCENIANIA:

Na lekcjach języka polskiego stosowane są dwa rodzaje oceniania:

A) OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE

Elementy oceniania kształtującego:

- rezygnacja ze stopni na rzecz informacji zwrotnej przekazywanej uczniom w trakcie procesu uczenia się w formie ustnej lub pisemnej. Informacje zwrotne uczeń powinien wykorzystać w dalszym procesie uczenia się. Kształtująco będą oceniane m. in. umiejętność pracy w grupie, aktywność na lekcjach, niektóre prace domowe, krótkie ćwiczenia, kilkudzaniowe wypowiedzi ustne i pisemne
- wstępne sprawdzenie przez nauczyciela stanu wiedzy i umiejętności uczniów w określonym zakresie;
- zdecydowaniu, co jest najbardziej istotne z danego obszaru wiedzy i umiejętności;
- zorientowaniu się, co z omawianego zagadnienia jest dla uczniów najbardziej interesujące;
- udzieleniu informacji o tym, co warto wiedzieć, czego i w jaki sposób można się nauczyć;
- ustaleniu i poinformowaniu uczniów, w jaki sposób poziom wiedzy i umiejętności uczniów będą sprawdzane;
- udzielaniu uczniom pomocy, kiedy jej potrzebują;
- Przed sprawdzianem uczeń otrzyma informacje dotyczące sprawdzanych treści tzw. NaCoBeZu w formie ustnej lub pisemnej.

- Uczeń wie, co powinno znaleźć się w pracy/sprawdzianie; Jest zainteresowany komentarzem nauczyciela.
- Pytania kluczowe, czyli pobudzanie twórczego myślenia
- Informacja zwrotna: wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia, odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, wskazówki, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę
- Ocena koleżeńska, czyli bez rywalizacji
- Samoocena uczniowska
- Zdania podsumowujące Dziś nauczyłem/łam sięZrozumiałam.....

B) OCENIANIE SUMUJĄCE

- wystawienie oceny wyrażonej stopniem w celu podsumowania oraz porównania osiągnięć poszczególnych uczniów. Sumująco będą oceniane przede wszystkim: sprawdziany obejmujące materiał z danego zakresu, prace klasowe sprawdzające umiejętność redagowania określonych form wypowiedzi pisemnych, kartkówki, dyktanda, niektóre prace domowe (np. wypracowania sprawdzające daną formę wypowiedzi pisemnej, prace projektowe,

odpowiedzi ustne, recytacje.

Kryteria oceniania z języka polskiego w klasie V

Klasa V	Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Dopuszczający	Niedostateczny
Czytanie	Uczeń samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, temat; ocenia postępowanie bohaterów; określa czas i sytuację mówienia, narratora; podejmuje twórcze działania; bez problemu odczytuje teksty publicystyczne(popularnonaukowe)	Płynnie czyta; obejmuje logiczne następstwo zdarzeń; wskazuje przeżycia i stany psychiczne bohaterów	Wolno czyta; z trudem orientuje się w świecie przedstawionym w utworze	Bardzo wolne tempo czytania; zrozumienie tekstu po zastanowieniu się bądź powtórnym przeczytaniu tekstu	Odczytuje tekst poprzez wolne składanie wyrazów; gubi logiczny tok
Pisanie	Czytelne, staranne pismo; właściwa kompozycja form wypowiedzi; przejrzysty, komunikatywny język, bogate słownictwo; samodzielne wnioskowanie, właściwa argumentacja; bezbłędnie stosuje zasady ortograficzne	Rozumie temat, chwilami brak zgodności z tematem; zna cechy wypowiedzi pisemnej; właściwa kompozycja; nieliczne błędy ortograficzne	Niestaranny zapis; błędy w kompozycji, brak akapitów, skreślenia, błędy ortograficzne,	Niestaranne pismo, niewłaściwe rozmieszczanie w liniach, na stronie, liczne błędy ortograficzne, językowe	Niekształtne pismo, niewłaściwe rozmieszczenie w liniach, nie potrafi zastosować właściwej formy wypowiedzi; liczne podstawowe błędy ortograficzne, językowe
Mówienie	Chętnie wypowiada się pełnymi logicznymi zdaniami; trafnie argumentuje, ma własny sąd, polemizuje; powołuje się na samodzielnie przeczytaną lekturę; mówi poprawną polszczyzną	Słucha i prowadzi dialog z innymi; dobrze wypowiada swoje zdanie; potrafi skomentować zjawiska, fakty	Odpowiada na konkretne pytania, buduje wypowiedzi kilkuzdaniowe; zdania konstruuje poprawnie, logicznie	Mówi na tematy związane z bliskim otoczeniem; wypowiada się nieskładnie; ubogie słownictwo	Na pytania odpowiada pojedynczymi wyrazami, prawie nie zabiera głosu na lekcji

Klasa V	Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Dopuszczający	Niedostateczny
Odbiór tekstów - słuchanie, rozumienie	Koncentracja, skupienie przy odbiorze tekstu; pełne rozumienie tekstu, odczytanie intencji autora; określa przyczyny i skutki wydarzeń; wypowiada swój sąd o zjawisku, problemie	Uważnie śledzi przebieg akcji, potrafi zapytać o fragmenty niezrozumiałe; próbuje przedstawić swoje stanowisko	Nie zawsze wszystko w tekście rozumie, wymaga dodatkowych objaśnień, podpowiedzi	Nie słucha uważnie, gubi wątki, wymaga szczegółowych objaśnień i interpretacji zjawisk	Nie rozumie poleceń i informacji zawartych w tekście; brak samodzielności
Wyrazy – odmiana i budowa	Przyswaja wiedzę o budowie wyrazu; korzysta ze słowników; rozpoznaje formy różnych części mowy, umie wykorzystać swoją wiedzę	Zna części mowy, potrafi je poprawnie zastosować; zna budowę słowa (temat, końcówka)	Zna części mowy, ale myli się w określaniu form; poprawnie stosuje nowo poznane formy (np. tryby)	Nie potrafi odróżnić niektórych części mowy – nazywa tylko najprostsze	Myli podstawowe części mowy
Wypowiedzenia	Buduje różne typy wypowiedzi, posługuje się właściwymi rodzajami zdań w celu uzyskania spójności wypowiedzi; odróżnia rodzaje wypowiedzi; właściwie stosuje znaki interpunkcyjne	Prawidłowo buduje zdania, trafnie nazywa związki wyrazowe; buduje zdania niezbyt rozwinięte, ale poprawne	Odróżnia rodzaje zdań, lecz nie potrafi ich świadomie stosować w wypowiedziach; popełnia błędy w ich określaniu	Odróżnia tylko podstawowe zdania (zdania pojedyncze, złożone); nie zawsze poprawnie je buduje	Nie potrafi nazwać rodzaju zdania; ma problemy z budowaniem zdań
Czytanie tekstów, lektur	Z zainteresowaniem sięga po utwory spoza kanonu lektur; bardzo dobra znajomość tekstów; cytowanie fragmentów potrzebnych do argumentacji	Chętnie czyta lektury; poprawnie korzysta z lektury na lekcji	Znajomość tekstów niepełna, częściowe dostrzeganie problemów	Niechętnie czyta (woli streszczenia, filmy), nie dostrzega problemów zawartych w tekście	Nie czyta zadanych tekstów, lektur

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIĘ Z PPP.

Nauczyciel na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej obniża wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

METODY PRACY Z UCZNIEM :

1. Ograniczenie czytania obszernych lektur do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę, możliwość korzystania z ekranizacji, jako uzupełnienia samodzielnie przeczytanych rozdziałów.
2. Kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów.
3. Ze względu na wolne tempo czytania i pisanie zmniejszenie ilości zadań

i poleceń do wykonania w przewidzianym dla całej klasy. Wydłużenie czasu pracy ucznia, dawanie więcej czasu na czytanie poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów.

4. Ograniczanie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku. Dawanie uczniowi gotowych notatek do wklejenia.

5. Ograniczanie pisemnych sprawdzianów do sprawdzanych najważniejszych i podstawowych wiadomości. Stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych i tekstów z lukami.

6. Preferowanie wypowiedzi ustnych.

7. Częste sprawdzanie wiadomości dotyczących krótkich partii materiału.

Kierowane precyzyjnych pytań do ucznia.

8. W ocenie pracy ucznia uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.

9. Podczas prac pisemnych możliwość korzystania ze słowników.

10. Wskazywanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzanie techniki czytania.

11. W czasie redagowania wypowiedzi pisemnych uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)

12. Pomoc w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów.

13. Nie obniżanie ocen za błędy ortograficzne i graficzne w pracach pisemnych.

14. Ocenianie za wiedzę i wysiłek włożony w wykonane zadanie.

Opracowała Sylwia Dąbrowska